28. Per tarpvalstybines vaizdo konferencijas prašančiajame arba prašomajame teisme gali prireikti vertėjo žodžiu paslaugų. **Vertėjas žodžiu gali dirbti nuotolinėje vietoje, kai pagrindinės šalys yra toje pačioje vietoje, pavyzdžiui, teismo salėje (nuotolinis vertimas žodžiu), arba, kai nuotolinėje vietoje esančiam dalyviui (pvz., atsakovui arba liudytojui) reikia vertėjo žodžiu paslaugų, vertėjas žodžiu dirba toje pačioje nuotolinėje vietoje, kurioje yra tas dalyvis, arba yra pagrindinėje patalpoje (vertimas žodžiu vaizdo konferencijos metu).**

28 a. Vertimo žodžiu naudojimas vaizdo konferencijų metu (...) yra išbandymas teismo posėdžio dalyviams ir vertėjui. Liudytojas gali būti neįpratęs dirbti su vertėjais, o dėl nuotolio gali kilti vertimo problemų. Vertėjams naudinga, jei teisėjas nustato dalyvaujančių šalių pasisakymo eilės tvarką.

29. Parodymai paprastai išklausomi atliekant nuoseklųjį vertimą. Teismo posėdžio metu pasitelkus nuoseklųjį vertimą teisėjui tenka vienas iš svarbiausių vaidmenų: jis nustato vertimo tvarką ir duoda nurodymus liudytojui arba vertėjui žodžiu. **Atsižvelgiant į vaizdo konferencijų ir vertimo žodžiu naudojimo teisinėje aplinkoje sudėtingumą, rekomenduojama naudoti nuosekliojo vertimo būdą, kai vertėjas atskiriamas nuo asmenų, kuriems reikia vertėjo žodžiu paslaugų, kadangi naudojant šį būdą galima lengviau gauti reikiamų paaiškinimų ir prireikus įsiterpti, siekiant užtikrinti vertimo tikslumą.**

29 a. Sinchroniniam vertimui keliami didesni reikalavimai, nes jam atlikti reikalinga speciali kabina vertėjui, o vertimas klausytojams turi būti transliuojamas specialiai tam skirta įranga (siųstuvu, imtuvu ir ausinėmis). **Kai teismo posėdžio ar baudžiamojo proceso metu pateikiami rašytiniai dokumentai, dažnai tenka naudoti rašytinio teksto vertimą „prima vista“ (iš lapo). Jei vertėjo nėra teismo salėje, kurioje pateikiamas dokumentas, vaizdo konferencijų metu reikia naudoti dokumentų kameras.**

30. Kai nuotolinis vertimas žodžiu atliekamas trečioje patalpoje, kuri yra ne teismo salėje, reikėtų atkreipti dėmesį į pasirengimo tvarką ir išankstinę informaciją apie šios trečios patalpos techninę įrangą bei ryšio tarp šių vietų prieš teismo posėdį patikrinimą. Be to, reikėtų atkreipti dėmesį į garso akustiką ir kokybę toje vietoje, kurioje nuotoliniu būdu verčia vertėjas.

30 a. Taip pat reikėtų atsižvelgti į salių, kuriose rengiamos vaizdo konferencijos ir teikiamos vertimo žodžiu paslaugos, išplanavimą ir vertėjo bei kitų dalyvių vietas salėje. Vaizdiniam ir nežodiniam informacijos perdavimui tenka itin svarbus vaidmuo padedant vertėjui suprasti, kas pasakyta, suprasti reikšmės niuansus ir išspręsti galimus dviprasmiškumus. Todėl vertėjas turėtų galėti matyti nuotolinėje vietoje esančių dalyvių veidus, veido išraiškas ir galbūt lūpų judesius. Todėl itin svarbi dalyvių vieta kamerų, kurios perduoda vaizdą vertėjui, atžvilgiu. Vertėjas turėtų matyti nuotolinėje vietoje esančių dalyvių vaizdą iš priekio. Tuo pačiu metu vertėjas neturėtų atsidurti dėmesio centre vien dėl to, kad jis rodomas vaizdo ekrane. Kitaip tariant, dėl išplanavimo neturėtų susidaryti padėtis, kai pagrindinės šalys turi nusisukti viena nuo kitos, kad matytų vertėją.

30 b. Be to, turėtų būti skirta dėmesio transliacijų patikimo ir saugumo užtikrinimui.

31. Kai vaizdo konferencijose pasitelkiamos vertėjų žodžiu paslaugos, reikia atkreipti dėmesį į šiuos aspektus:

turėtų būti užtikrintas aukštos kokybės ryšys ir vertimas;

atliekant vertimą žodžiu – į techninių aspektų, pavyzdžiui, įrangos valdymo, poveikį (pavyzdžiui, kameros judėjimo valdymą, kai verčiant žodžiu naudojamos vaizdo priemonės). **Tai gali būti ypač svarbu teikiant nuotolinio vertimo žodžiu paslaugas, kai turi būti užtikrintas vaizdas ir atvaizdas iš nuotolinės vietos;**

ypač svarbus ryšio valdymas: vertėjui žodžiu **turėtų būti** sudarytos galimybės įsiterpti (prieš pradedant versti ir atliekant vertimą užduoti klausimus siekiant išsiaiškinti turinį);

ypač svarbi garso kokybė, kaip ir duomenų perdavimo vėlavimo (apie 0,5 sek.) poveikis ryšio palaikymui atliekant vertimą žodžiu.

32. Vertimo žodžiu kokybės klausimu atkreiptinas dėmesys į tai, kad kvalifikacijų reikalavimai vertėjams žodžiu teismuose valstybėse narėse yra skirtingi. Į tai reikia atsižvelgti teikiant prašymus dėl vaizdo konferencijos naudojimo savitarpio teisinės pagalbos atvejais arba išklausant parodymus.

32 a. Siekiant įveikti vaizdo konferencijų sunkumus, siejamus su vertimu žodžiu ir galima neigiama specialistų reakcija, būtų naudinga vadovautis toliau išvardytomis rekomendacijomis dėl vertimo žodžiu pasitelkiant vaizdo priemones organizavimo ir naudojimo:

A. Vaizdo konferencijų įrangos teismo salėse planavimas, įsigijimas ir įrengimas:

reikėtų nustatyti poreikius:

turėtų būti suplanuotas konkretus išdėstymas, pavyzdžiui, numatyta, kas kalba su kuo, kas turi matyti ką;

planavimo etape turėtų būti naudojamasi ekspertine patirtimi:

ypač svarbu, kad planuojant dalyvautų vertimo žodžiu / kalbų, teisės ir techninės srities ekspertai, kurie konsultuotų dėl išdėstymo ypatybių;

turėtų būti naudojamos aukštos kokybės technologijos:

visoms dalyvaujančioms šalims turėtų būti užtikrintas aukštos kokybės garsas ir vaizdas, o vertėjai žodžiu prireikus aprūpinti papildoma įranga; turėtų būti naudojama atskira dokumentų kamera (dokumentų, nuotraukų ir kitos medžiagos, kuri galėtų padėti vertėjui žodžiu, pateikimui). Atkreipiame dėmesį į tai, kad konkrečiai sinchroniniam vertimui būtinas (aukštesnės) kokybės vaizdas ir garsas bei lūpų judėjimo sinchronizavimas nei nuosekliajam vertimui;

turėtų būti atliekamas „bandymų ir klaidų“ testavimas:

visų pirma prieš visus vaizdo konferencijų įrangos didelio masto pirkimus, šios įrangos instaliavimą ir naudojimą. Turėtų būti nustatyti ryšio proceso kritiniai atvejai ir padaryti reikiami patobulinimai;

turėtų būti sudarytos sąlygos laipsniškam naujų technologijų įdiegimui:

pirma turėtų būti įdiegtos nedidelio poveikio technologijos, kad būtų įvertintas jų poveikis kiekviename etape ir nustatyti galimi padariniai kitam etapui;

vertėjui turėtų būti sudaryta tinkama darbo aplinka:

pavyzdžiui, ergonomiška ir rami darbo aplinka, ir sudarytos sąlygos vertėjui valdyti įrangą.

B. Sklandaus nuotolinio vertimo žodžiu rengiant vaizdo konferencijas teismo salėse naudojimo plėtimas

turėtų būti naudojamasi kvalifikuotų dalyvių ir vertėjų žodžiu paslaugomis:

turėtų būti naudojamasi tinkamos kvalifikacijos vertėjų ir teisinio personalo narių, kurie turi darbo su vertėjais patirties, paslaugomis, kad būtų užtikrinta teismo proceso teisingumui garantuoti tinkama kokybė;

turėtų būti rengiamas vertėjų žodžiu ir teisinio personalo mokymas:

prieš pradedant naudoti technologijas turėtų būti surengtas išankstinis įvadinis mokymas; po to turėtų būti rengiamas tęstinis profesinis mokymas (be kita ko, platesnio konteksto suvokimo, technologijų įvaldymo, bendravimo situacijų ir pagalbinių metodų, pavyzdžiui, streso valdymo, srityje);

turėtų būti susitarta dėl rizikos vertinimo procedūrų:
turėtų būti naudojamos procedūros, kurias taikant būtų nuspręsta, ar reikia vaizdo ryšio kartu su vertimu žodžiu; dėl to turėtų būti konsultuojamasi su patyrusiais vertėjais žodžiu;
turėtų būti parengtos gairės / protokolai:
juose turėtų būti nurodyti asmenys, atsakingi, pvz., už rezervavimą, laiko apskaičiavimą, testavimą, ryšio seanso pradėjimą ir ryšio kontroliavimą; visiems dalyviams prieš posėdį, jo metu ir po posėdžio apibūdinamos taikomos procedūros (vertėjo informavimas, posėdžio pradėjimas, supažindinimas, taisyklės, kurių laikomasi posėdžio metu, rezultatų apžvalga);
turėtų būti pasirūpinta galimais gedimais:
turėtų būti parengtas ryšio gedimo arba technologijų gedimo pašalinimo protokolas, kadangi už šių gedimų šalinimą neturėtų būti atsakingi vertėjai;
geriausios praktikos kodeksas:
teisminės tarnybos, teisės specialistai ir vertėjų žodžiu asociacijos turėtų tęsti bendradarbiavimą, kad būtų tobulinami bendri vaizdo konferencijų ir nuotolinio vertimo žodžiu naudojimo geriausios praktikos kodeksai.

Paskutinis naujinimas: 17/11/2021

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.